

της 'Ιερᾶς Συνόδου, πού δὲν ξέρουμε πού νὰ στηρίχτηκε· γιατί πῶς ὁ Δεσπότης δὲ μνημόνεψε τὴ Σύνοδο τὸ βεβαίωσαν μὲ τὸν ὄρκο τοὺς πρόσωπα πολὺ ἀξιόπιστα· τάχα νὰ στηρίχτηκε σὲ ψεύτικες μαρτυρίες (δοσμένες ἀπὸ ποιούς;) ἢ ἀπόφαση πού ἀπάλλαξε τὸ φιλαλήθη θρησκαμύντορα, πού μὲ τόση δύναμη πολεμάει **γὰ τὶς ἀρχὲς τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἡθικῆς**, καὶ μὲ τόση χριστιανικὴ ἀληθινὰ καλωσύνη ζητάει «ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀδόντος;» Ἄ, φύλλους στᾶχυρα ζητᾶμε κ' ἐμεῖς! Σὺ νὰ εἶπουν τὸ Εὐαγγέλιο κι ὅχι οἱ νηστείες, τὰ σταυροκοπήματα, τ' ἀγιάσματα, καὶ παρόμοιες «**λατρείας**» μόνον πράξεις, ἢ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ! Μὲ δέκα μετανοίες, ἅμα εἶσαι μάλιστα Δεσπότης, βγάζεις ἀπὸ πάνω σου καὶ τὸ βαρύτερο κρῖμα σὰν τὸ μῖσος τοῦ ἀδερφοῦ σου· ἀγάπα μόνον τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν καὶ μὴ φιλᾷς τὸ χέρι τοῦ κ. Δημητριάδος — καὶ σοῦρχεται ὁ κ. Ἀμπελᾶς γὰρ νὰ ἐφαρμόσει τὸ ἄρθρο τοῦ ποινικοῦ νόμου γὰρ τὴν **ἀθεΐα**. O tempora, o mores!

Ω.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Τετάρτη 8 τοῦ Φλεβάρη — Τρίτη 14 τοῦ Φλεβάρη

ΕΚΑΕΧΤΙΚΟΤΗΤΑ. Πολὺ σωστὸ βρίσκουμε ἓνα ἄρθρο τῶν «Καιρῶν» τῆς Τετάρτης σχετικὰ μὲ τὸ πῶς πρέπει νὰ ψηφίσουν οἱ ἐκλογεῖς στίς ἐρχόμενες ἐκλογές. Οἱ ἀντιπολιτευόμενες ἐφημερίδες μιλοῦν διαρκῶς γὰρ τὴν ἐκλεχτικότητα, πού τάχα πρέπει νὰ ἀσκήσουν οἱ ἐκλογεῖς, βγάζοντας τοὺς ἀριστοὺς πού ν' ἀντιπροσωπεύουνε τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ! Δὲ μᾶς λέν ὅμως τὰ φύλλα αὐτὰ πῶς θὰ σκηματισθεῖ Κυβέρνηση μέσα σὲ Βουλὴ γεμάτη «ἐκλεχτὰ» πρόσωπα ὅλων τῶν κομμάτων κι ἀνεξάρτητα; Φυσικὰ αὐτὸ δὲ νοιάζει τοὺς κυρίους αὐτούς, ἀρκεῖ νὰ πέσει ὁ Βενιζέλος· τὸ πῶς θὰ ἔχουμε πάλι διάλυση τῆς Βουλῆς καὶ νέες ἐκλογές, τὸ πῶς ἔξοδ ἀπ' τὰ ἔξοδα μιᾶς τέτοιης φασαρίας θὰ βρισκόμαστε σὲ τόσο δύσκολες περιστάσεις χωρὶς Βουλὴ — ὅλα αὐτὰ τοὺς εἶναι ἀδιάφορα! Ὅμως μποροῦν νὰ φωνασκοῦν ὥστε θέλετε οἱ θαυμάσιοι αὐτοὶ ἄνθρωποι γὰρ πατριωτισμὸ! Ὅσο γὰρ μᾶς, δὲν ἔχουμε βέβαια τόση κυκλοφορία, ὥστε νὰ μπορούμε νὰ φέρουμε ἀποτέλεσμα μὲ τὴ σύστασή μας· μὰ ἓνα ξέρουμε νὰ ποῦμε: **μπορεῖ ὁ κ. Βενιζέλος νὰ μὴν εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού ἐκανοποιεῖ τὸν ἀληθινὰ φιλελεύτερον,**

μπορεῖ νὰ μὴν ἱδρυσῇ κι αὐτὸς πρόγραμμα ἀρχῶν μὰ ἓνα νέο προσωπικὸ κόμμα— ὅμως, προκειμένου νᾶχομε ἢ διάλυση τῆς Βουλῆς ἢ Κυβέρνηση κανενὸς ἀπ' τοὺς ἄλλους τοὺς παλιούς, νομίζουμε πῶς μὲ κάθε τρόπο πρέπει νὰ κρατηθεῖ ἡ Κυβέρνηση τοῦ Βενιζέλου καὶ πῶς τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν πρέπει νάναί εὐνοϊκὰ γι' αὐτήν. Μόνον τοὺς φιλελευτερότερους ἀπ' τὸ Βενιζέλο μπορεῖ νὰ ψηφίσει κανεὶς (καὶ σ' αὐτοὺς λογαριάζουμε λίγα πρόσωπα, μετρημένα στὰ δάχτυλα καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλους τοὺς κοινωνιολόγους)— μὰ ὅπου τέτοιοι δὲν ὑπάρχουν ἔχει καθήκον ὁ δημοτικιστὴς, ὁ φιλελεύτερος ἐκλογεὺς νὰ ψηφίσει γραμμῇ τοὺς Βενιζελικούς, ἀδιαφορώντας γὰρ τὰ πρόσωπα.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ. Διαβάσαμε πῶς ἱδρύθηκε σύλλογος γὰρ προστασία τῶν ἀνηλίκων παιδιῶν. Χαιρετίζουμε μὲ μεγάλη μας χαρὰ τὴν ἱδρυσὴ του, ἀρκεῖ ν' ἀποφάσισαν οἱ ἱδρυτὲς του νὰ ἐργαστοῦν σοδάρᾳ καὶ νὰ μὴν περιοριστοῦν στὴν ἐκλογὴ τοῦ προεδρείου. Ἐνας τέτοιος σοδάρης σύλλογος εἶναι φοδερὰ ἀναγκαῖος στὸν τόπο μας, ὅπου τὰ παιδιὰ τὰ μεταχειρίζονται σὰν κτήνη πολλές φορὲς οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς τοὺς ἢ ψυχοπατεράδες, ὅπου ἡ ἐργασία τῶν παιδιῶν, ἐργασία πολλές φορὲς ἀνώτερη ἀπ' τὴς δυνάμεις τοὺς, καταστρέφει τὰ τρυφερὰ βλαστάρια πού σ' αὐτὰ στηρίζεται τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Ἄς ἐλπίσουμε πῶς θὰ μᾶς δοθεῖ εὐκαιρία νὰ ξαναμιλήσουμε γὰρ τὰ εὐχάριστα ἀποτελέσματα πιά τοῦ συλλόγου αὐτοῦ καὶ πῶς θὰ ἰδοῦμε στὴ νέα μας ἀστική νομοθεσία, ἔπειτα ἀπὸ σύντομη ἐργασία, διάταξεις ἐξασφαλιστικὲς τῆς υγείας καὶ τῆς ζωῆς τῶν παιδιῶν, διάταξεις πού νὰ παίρνουν ἀπὸ γονεῖς καὶ κηδεμόνες μερικὰ δικαιώματα, δίνοντάς τα σὲ ἀνεξάρτητη ἀρχή, σὰν τὰ γερμανικὰ ἐπιτροπικὰ δικαστήρια (Vormundschaftsgerichte).

ΑΕΡΟΛΟΓΙΑ. Μόνον στὸν τόπο μας μπορούμε νὰ ἐπιζοῦμε παρόμοιες κακοήθειες σὰν κ' ἐκεῖνη πού μᾶς ἔδωσαν τίς μέρες αὐτὲς μερικὰ φύλλα τῆς πρωτεύουσας. Σὲ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου τὸ θεωροῦν γὰρ καθήκον τοὺς οἱ Πρωθυπουργοὶ μὲ τὸ ζωηρό τους ἐνδιαφέρον νὰ ἐνθαρρύνουν κάθε νέα ἀνακάλυψη — κι αὐτὸ ἔκανε ὁ κ. Βενιζέλος πού ἀνέβηκε ὁ ἄνθρωπος στὸ ἀερόπλανο μαζί μὲ τὸν πρῶτο Ἕλληνα ἀεροπόρο καὶ πού ἐπὶ τέλους μπορούσε νᾶχει κι αὐτὸς τὴν περιέργειαν νὰ γνωρίσει τὸ μέσο αὐτὸ τῆς συγκοινωνίας. Τώρα δὲν πρέπει νὰ εἶναι

πέρα - πέρα εκφυλισμένα τὰ μυαλά, πού θέλουν σ' αὐτὸ τὸ ἀπλούστατο περιστατικὸ νὰ δώσουν διάφορη ἀπ' τὴν ἀθώοτατη σημασία πού ἔχει;

ΠΑΛΙ ΠΑΡΑΛΗΡΗΜΑΤΑ. Δὲν μπορεῖ τέλος πάντων νὰ περάσει βδομάδα χωρὶς ν' ἀνοίξει τὸ στόμα του γιὰ νὰ βγάλει παραληρήματα ὁ κρονόληρος τοῦ Πανεπιστήμιου καὶ ὑποψήφιος βουλευτῆς. Βρέθηκαν κάμποσοι φοιτητὲς (ἀλλοίμονο στὰ παιδιὰ) πού πῆγαν νὰ συγχαροῦν τὸ νέο πολιτευτὴ γιὰ τὴν... πατριωτικὴ του ἰδέα νὰ πολιτευθεῖ κι ὁ γέρος μίλησε ἀρχίζοντας μὲ τὰ ἐρχόμενα σοφὰ λόγια, πού δὲ χρειάζονται ἄλλα σχόλια:

« Ἀποβλέπων εἰς τὸ βαρὺ τῶν ἐκλογικῶν ἀγώνων φορτίον καὶ εἰς τὴν ἐμὴν ἡλικίαν ἐπὶ πολὺ ὥκνουν, ἂν ᾔηναι ἐπιτετραμμένον ἐμοί, δίκην νεανίου νὰ κατέλθω εἰς τὰς ἐπικειμένους ἐκλογάς. Ἀλλὰ τὰ ἐλληνικὰ γράμματα ἀνῆψαν ἐν τῇ καρδίᾳ μου τηλικαύτην φιλοπατρίαν φλόγα καὶ οἱ κίνδυνοι τῆς φυλῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι οὕτω μεγάλοι, ὥστε ἐπιβάλλουσί μοι τὸ καθήκον ἵνα προσενέγκω καὶ τὴν θυσίαν ταύτην καὶ ἂν ᾔηναι πεπρωμένον νὰ πέσω θῦμα τοῦ ἐθνικοῦ ἀγώνος. »

Γεῖα χαρὰ στὰ ἐλληνικὰ γράμματα!

Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ. Διαδάσαμε πῶς ὁ Πρωθυπουργὸς θὰ κάνει τὴν περιοδεία του, κάνοντας χρῆση καὶ ἀντιτορπιλικοῦ γιὰ νὰ πάει στὴ Σύρα καὶ στὸ Κατάκωλο. Δὲν πιστεύουμε νὰ σκέφτηκε καὶ γιὰ μιὰ στιγμή ὁ κ. Βενιζέλος ἓνα τέτοιο πρᾶμα· γιατί καὶ τὸ νὰ τὸ σκέφτηκε ἂν πῶς μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ πλοῖα τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ ὅχι σὰν Ἱπουργὸς τῶν Ναυτικῶν μὰ σὰν κομματάρχης πού πάει γιὰ ἐκλογικὴ περιοδεία—δὲν μπορούμε νὰ τοῦ τὸ συχωρήσουμε.

ΕΙΤΑΝ ΕΠΟΜΕΝΟ. Ὅσα ἔγιναν τίς τελευταῖες μέρες στὴν Κρήτη εἴταν ἐπόμενα ὕστερα ἀπὸ τὸν ἐρεθισμό πού ἐπικρατεῖ στὸ νησί, ἐρεθισμό πέρα - πέρα δικαιολογημένον ἀφοῦ τόσο καιρὸ παρατείνεται ἡ ἐκκρεμότης αὐτή. Δὲν εἶναι ἀπίθανο τώρα νὰ θυμώσουν οἱ τόσο εὐαίσθητοι ἰσχυροὶ τῆς γῆς καὶ νὰ θέλουν καὶ ρέστα ἀπ' τοὺς Κρητικούς, πού δὲν ἔφτασαν τὸ μακαρίτη τὸν Ἰωδὸ στὴν ὑπομονή. Βλέπετε τὰ μεγάλα αὐτὰ παιδιὰ ἔχουν συμβουλές ὅσες θέλετε γιὰ τοὺς ἄλλους—ἀφοῦ ἔχουν στὰ χέρια τους τὴ δύναμη, τὴ βία τοῦ δικαίου καὶ τῆς

ἠθικῆς. Μὰ νὰ ἐλπίσουμε πῶς ὁ συνδυασμὸς τῶν συμφερόντων τους (γιατὶ γιὰ φιλανθρωπικὰ αἰσθήματα δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ μιλήσῃ κανεὶς σοβαρὰ) θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ καμμιά φορὰ ἀπ' τὴν ὑποχρέωση ν' ἀκοῦμε τίς συμβουλές τους;

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ. Δὲν μπορούμε διόλου νὰ νοιώσουμε τὸ φέριμο τῶν Ἑλλήνων φοιτητῶν· γιατί πιστεύουμε πῶς στὴν ἱστορίᾳ τῶν Πανεπιστημίων θὰ εἶναι ὅσα γίνονται ἐδῶ ἀπὸ μέρους τους μοναδικὸ παράδειγμα κακῆς ἀνατροφῆς καὶ ἀσέβειας πρὸς τοὺς νόμους. Φανταζόμαστε, πῶς οἱ φοιτητὲς, αὐτοὶ πού ἀντιπροσωπεύουν τὴ νέα γενεά, τὴ γενεά πού ἔρχεται μὲ ἀξιώσεις νὰ δράσῃ αὐριο καὶ νὰ διαπαιδαγωγήσῃ τὸν ἀμόρφωτο λαό, πρέπει νάχουν συναίσθηση τῆς τέτοιας ἀποστολῆς τους. Δὲν ἐνδιαφερόμαστε γιὰ τὸ ἂν οἱ ἀξιώσεις τῶν φοιτητῶν νὰ ἐγγραφοῦν δωρεὰν εἶναι ἢ ὄχι δικαιολογημένες· ἐμεῖς δὲν τίς βρίσκουμε, γιατί πιστεύουμε πῶς ὅσοι κατορθώνουν νὰ σπουδάζουν μποροῦν νὰ διαθέσουν 180 μόνον δραχμὲς τὸ χρόνο γιὰ ἀντάλλαγμα τῆς Πανεπιστημιακῆς μόρφωσης. Μὰ καὶ δικαιολογημένες ἂν εἴταν — στὴν περίπτωση αὐτῇ ἔχουμε νόμο, κι ὁ νόμος δὲν μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ κάθε φορὰ γιὰ τὸ καπρίτσιο λίγων ἀτόμων. Ἀλλοίμονο στὸ Κράτος πού κυδερνιέται μὲ τέτοιον τρόπο! Ἐλπίζουμε, πῶς οἱ δημοτικιστὲς φοιτητὲς, πού ξεχωρίζουν ἀπ' τοὺς ἄλλους, θὰ φροντίσουν καὶ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο νὰ γίνουν δασκάλοι τῶν κακομαθημένων συναδέλφων τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Γ. Τσοκαν. Παρίσι. Λάβαμε τὴ συντρομὴ κ' εὐχαριστοῦμε. — κ. κ. P. P. Βουδαπέστη καὶ Μαβ. Κέρκυρα. Λάβαμε τὴ συντρομὴ τοῦ 912 καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε.

Ἰσως φαίνεται στὴν ἀγάπη τῆς γυναίκας κ' ἓνα ἔθνος ἀλάκαιο, μὲ τὴν παλιά του, τὴν περασμένη του τὴν ὑπαρξή, τὴν κρυμμένη, πού ἔφκολο δὲν εἶναι νὰ τὴ διῆς καὶ πού μέσα της ἡ γυναίκα τὴ φυλάγει, γιατί τὸ βῆμα της εἶναι πιὸ ἀργό, πιὸ σιγανὸ συνάμα, βαδίζει καὶ προδίδει πιὸ ἀγάγια ἀπὸ τὸν ἄντρα, πού πολλές φορές τὴν ξεπερνᾷ, κάποτες ἡ γυναίκα πίσω στριφογυρίζει μὲ τὸ νού της καὶ θυμᾶται συνήθειες ἀγαπημένες προγονικῆς, καὶ συχνὰ στὰ πόβαθα τῆς ψυχῆς τῆς γυναικῆσιας, κοιμοῦνται οἱ αἰῶνες οἱ ξεχασμένοι.

ΨΥΧΑΡΗΣ